

le 20 décembre 2012

A quand un "plan Dexia" du logement ?

Le Conseil interdiocésain des Laïcs (CIL), réuni à Louvain-la-Neuve ce 8 décembre 2012, a entendu le message très clair du Colloque des 80 ans de Caritas à Leuven: **"l'accès au logement est une catastrophe"** à Bruxelles et en Wallonie, "een ramp" en Flandre. Il souligne avec vigueur que **le coût du logement représente près de 50 % du revenu de nombreuses familles : elles passent ainsi d'un statut de précarisé à celui de gravement démuné. Le logement social fait gravement défaut en Belgique aujourd'hui.** A Paris ou Londres, on frise les 20 %, 8 % seulement à Bruxelles. Dans certaines communes il ne s'agit que de 0.5 %, voire 0% comme à Verlaine et Crisnée !

Pour éviter que les jeunes adultes ne doivent continuer à habiter chez leurs parents ou que plusieurs milliers de personnes ne doivent loger dans la rue, **il est essentiel que les "Plans logement" ¹ des différents gouvernements soient exécutés d'urgence** (5.000 à Bruxelles, 36.500 en Wallonie, 42.000 en Flandre). Beaucoup de logements sociaux sont vides faute de moyens pour les rénover, ou à cause d'exigences insurmontables, celles par ex. de la Commission des monuments et sites (Le logis à Boitsfort), de la Loi Vandervelde ou de normes induites par le principe de précaution.

Ces normes sont encore trop souvent invoquées pour justifier l'absence de mesures créatives.

Nous demandons - comme déjà répété à maintes reprises par les campagnes de Vivre Ensemble et de Welzijnzorg – une recherche de créativité et d'alternatives.

Ne peut-on parfois déroger pour permettre d'habiter, de loger ? On implante bien des écoles préfabriquées. Pourquoi pas des **"logements d'urgence"** pour 3 à 5 ans (durée déterminée), salubres mais à confort minimal, ce qui représente un moindre mal, le temps de terminer les logements neufs ou la rénovation des autres ?

D'autres **alternatives** existent comme la mise à disposition d'espaces publics (casernes et bâtiments du tourisme social inoccupés), de couvents ou d'autres locaux collectifs. Sans improviser on peut être créatif. Certains ont fait appel à des hôtelleries, d'autres à la location-achat, d'autres à des logements kangourou multi-générationnels, à l'expropriation de logements vides, aux agences immobilière sociales... Le tout est de n'être ni légaliste ni imprudent.

Le CIL, déçu par des promesses répétées et des réalisations insuffisantes, enverra ses délégués prendre contact avec les partis politiques pour soutenir cette logique du "Housing first", **"Commencez par assurer un toit à chacun"** : la réussite de nos régions ne réside pas dans le prestige architectural, mais dans la capacité à pouvoir loger tout le monde !

Pour nous Chrétiens, la naissance de Jésus constitue également un appel à plus de solidarité parmi les hommes et femmes de notre pays. Nous espérons que les politiciens prennent également leur responsabilité pour qu'un « Plan Dexia du logement » soit mis en route afin de permettre à tant de femmes, hommes et enfants d'avoir accès à un logement digne et abordable.

Conseil Interdiocésain des Laïcs – Interdiocesaan Pastoraal Beraad – Caritas en Belgique – Caritas in België

¹ Plan Régional du Logement bruxellois : produire 5.000 logements dont 3.500 sociaux et 1.500 moyens : www.slr.b.irisnet.be ; Programme Exceptionnel d'Investissements wallon : rénovation de 34.605 logements www.wonenvlaanderen.be et déconstruction de 1.748 autres : www.swl.be ; Plan flamand : 42.000 logements. www.wonenvlaanderen.be. Voir aussi: Habitat et humanisme, Agences immobilières sociales AIS, Bethléem,...

Wanneer een 'Dexia-plan' voor sociale huisvesting ?

Het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB) en zijn Franstalige tegenhanger, Le Conseil interdiocésain des Laïcs (CIL), willen de schreeuw om meer sociale huisvesting versterken, die klonk op de ontmoetingsdag van vier december in Leuven, die door de verschillende Caritasorganisaties werd georganiseerd naar aanleiding van 80 jaar Caritas in België.

De toegang tot toegankelijke, betaalbare en kwalitatief acceptabele huisvesting is voor vele mensen in armoede onbereikbaar. Voor talrijke gezinnen loopt het aandeel van kosten voor huisvesting op tot meer dan 50 % van het inkomen. Op die manier verglijdt men zeer snel van kwetsbaarheid naar uitsluiting. De sociale huisvesting in België hinkt zwaar achterop. In Parijs en Londen schommelt het aandeel van sociale woningen rond 20 %, in Brussel bedraagt het 8 %. In sommige Belgische gemeenten is er zelfs nog altijd geen enkele sociale woning voorzien!

Om te vermijden dat jongeren zich verplicht zien om bij hun ouders te blijven wonen, of dat duizenden op straat belanden, is het noodzakelijk dat de plannen voor sociale huisvesting van de onderscheiden regeringen onverkort en versneld worden uitgevoerd: het gaat hier om 5.000 bijkomende woningen in Brussel, 36.500 in Wallonië en 42.000 in Vlaanderen. Er is bovendien een niet te verantwoorden leegstand van sociale woningen, omdat de middelen voor renovatie ontbreken of omwille van administratieve formaliteiten (o.m. in het kader van de verschillende diensten voor monumentenzorg (Ruimte en Erfgoed).

We pleiten voor hoogdringendheid, voor creativiteit en voor administratieve soepelheid, zonder afbreuk te willen doen aan minimale kwaliteitseisen, zoals ook steeds door Welzijnszorg en Vivre Ensemble in hun campagnes gevraagd. Ook sociale woningen moeten brandveilig zijn en over minimaal hedendaags comfort beschikken, maar het is al te cynisch dat met dit argument geschermd wordt om woningen voor langere tijd uit de markt, en mensen op straat te houden. Snel remediëren en beschikbaar stellen is hier de boodschap.

Ook creativiteit in de zoektocht naar alternatieven is geboden. Onteigening van leegstand en bewuste verkrotting, omvorming van publieke ruimten en gebouwen, ter beschikkingstelling van niet gebruikte infrastructuur voor sociaal toerisme, oude kloostergebouwen en andere collectieve woonmogelijkheden zijn denkbaar, net als meer-generationale kangoeroewoningen, waarbij huisvesting, zorg en solidariteit worden samengebracht. Als absolute noodopvang kan naar analogie met het onderwijs ook aan 'containerwoningen' gedacht worden. Creativiteit en inventiviteit hoeven alvast niet duur te zijn.

Al te vaak blijft de beloofde sociale huisvesting voor velen een wensdroom die telkens weer kapot vriest bij de eerste winterprik. De ondertekenaars vragen dat werk gemaakt wordt van een beleid van 'Housing First', zodat er voor eenieder plaats zou zijn in de herberg en er ook vandaag met Kerstmis geen kinderen moeten geboren worden zonder dak boven het hoofd.

In grote getale mensen een gezonde huisvesting ontzeggen, hen naar de marge van de samenleving verdringen, en hun toekomst hypothekeken, zal op termijn evenzeer systemische effecten voor de maatschappij met zich brengen, die deze van het falen van systemische banken benaderen of overtreffen. Vandaar onze vraag naar een 'Dexia-plan' voor sociale huisvesting'.

Voor christenen is Gods menswording in Jezus tegelijk ook een oproep tot intermenselijke solidariteit. We durven hopen dat ook politici hun verantwoordelijkheid willen opnemen en hun solidariteit daadwerkelijk willen uitbreiden van de armlastige banksector, naar zovele onbekende vrouwen, mannen en kinderen zonder betaalbare woonst, die – zoals veelvuldig en uitmuntend wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond – mensen zijn zoals zij, die honger en koude kunnen voelen, en van wie bovendien onomstotelijk is vastgesteld dat zij geen enkele schuld hebben aan het instorten van het financiële luchtkasteel. Ze beloven integendeel tevreden te zijn met een kleine, bescheiden woonst.